

Finlands svenska
hembygdsförbund r.f.

Verksamhetsplan 2023

FINLANDS SVENSKA HEMBYGDSFÖRBUND

Verksamhetsplan 2023

1. INLEDNING

2. Verksamhet och projekt

2.1 Kurser och seminarier

2.2 Det nordiska samarbetet

2.3 Nationella samarbetet

2.4 Tidskriften Hembygden

2.5 Projekt Museiutbildning

2.6 Katalogens koppling till finna.fi

2.7 Bokmässor

2.8 Hembygdsdagar

2.9 KulturreSOR

3. Medlemskap

4 Administration

Godkänd på styrelsemöte 9_2022 den 2.11.2022

Godkänd på höststämman i Helsingfors 15.11.2022

INLEDNING

Finlands svenska hembygdsförbund grundades år 1983 och går in i sitt 40:e verksamhetsår.

Förbundets uppgift är att fungera som en central- och intresseorganisation för sina medlemsorganisationer och de finlandssvenska hembygdsföreningarna samt väcka intresse och bilda opinion för hembygdsarbete bland den stora allmänheten.

Förbundet stöder och bistår sina medlemsföreningar med rådgivning och service på många olika områden, som tangerar hembygdsarbete och museiverksamhet samt bevarandet och synliggörandet av kulturarvet.

Sina syften förverkligar förbundet genom att:

- befordra och samordna strävandena att tillvarata, vårda och levandegöra minnen och yttringar av folklig kultur bland finlandssvenskarna
- förmedla kontakter mellan Finland och övriga nordiska länder samt företräda finlands-svensk lokalkultur på finländskt, nordiskt och internationellt plan.
- bistå myndigheter och organisationer med information och utlåtanden
- verka för att statsmakt, kommuner och institutioner ger den lokala kulturen ekonomiskt stöd
- stöda hembygds- och lokalhistorisk forskning samt lokal Arkivverksamhet
- ordna sammankomster och kurser samt sprida upplysning genom egen publikationsverksamhet eller andra kanaler
- verka för att massmedia uppmärksammar svenskt hembygdsarbete i Finland.

FSH har 125 medlemmar; 26 ordinarie, 92 samverkande medlemmar och 4 städer. Medlemmarna är städer, hembygdsföreningar- och arkiv, byaföreningar samt släkt- och bygdeforskningsföreningar.

Vision:

Finlands svenska hembygdsförbund vill väcka känsla för kulturarvet i närmiljön.

FSH vill främja lokal samhörighet, bekämpa rotlöshet och delta i samhällsutvecklingen.

Förbundet skall vara ett förbund i samtiden.

Värdebegrepp:

Förbundets värdebegrepp är gemenskap, samverkan, jämlikhet och öppenhet.

2. VERKSAMHET OCH PROJEKT

- Innehåll och mål

Verksamheten har under de två senaste åren varit begränsad eller gått på sparlåga på grund av coronapandemin. En del verksamhet har kunnat hållas virtuellt men evenemang och fysiska sammankomster har inte kunnat ordnas. Åren 2020-2022 gav oss en snabbkurs i användandet av olika digitala lösningar och en vidareutveckling av användningen kan göras för att optimera nyttan av dem och för att kunna skapa nya verksamhetsformer.

2.1 Kurser och seminarier

Förbundet arrangerar under verksamhetsåret kurser, seminarier och föreläsningar som hybridevenemang.

Allmänt:

- Ordnas utgående ifrån medlemmarnas önskemål och behov.
- FSH samarbetar aktivt med andra aktörer i förverkligandet av verksamheten.
- FSH kommer att göra en större satsning på att ordna evenemangen som hybridevenemang, d.v.s. man kan delta fysiskt men även på distans. Det här möjliggör att deltagare från olika regioner kan delta oberoende av på vilken ort evenemanget ordnas fysiskt.
- FSH informerar sina medlemsföreningar om program som ordnas av andra aktörer.

Byggnadsvårdsseminarier. De ämnen som behandlas är t.ex. fukt- och mögelskador, målningsarbeten men också specialområden som gäller renovering av t.ex. fönster.

Målet är att öka kunskapen om hur man på ett ändamålsenligt sätt sköter museibygnader.

- Ordnas en gång under året.

Kurser, ordnas som kortare föreläsningar med eventuellt praktiska uppgifter

Målet är att svara på det behov medlemsföreningarna har.Handledning ges också till enskilda föreningar.

Kurser som ordnas under året:

- Användningen av katalogiseringsprogrammet *Katalogen*
- Skanning av fotografier
- IT-verkstäder - skapandet och upprätthållandet av hemsidor
- Föreningsteknik
- Hur skriva historiker. Ordnas i samarbete med SÖU.
- Föreläsning och utställning om Österbottniska allmogemålare.
Preliminära planer finns på att ordna en utställning om allmogemöbler och uppmärksamma dem i deras befintliga miljö; i hembygmuseernas samlingar.
Kan ordnas som ett samarbete mellan hembygdsföreningarna, Stundars och FSH.

2.2 Det nordiska samarbetet

Finlands svenska hembygdsförbund engagerar sig i det nordiska hembygdsarbetet, bl.a. genom medlemskapet i Nordiska hembygdsförbundet (NHF).

Förbundet upprätthåller kontakt med de nationella hembygdsförbunden i Sverige och Norge.

Coronakrisen förhindrade det planerade samarbetet med våra samarbetspartners under år 2020 och 2021. Speciella samarbetspartners är Stockholms läns hembygdsförbund och Västerbottens hembygdsförbund.

- Under året utreds hur vi går vidare med Nordiska förbundet; hur ser verksamheten ut efter

coronapandemin.

- Ett möte ordnas med Västerbottens läns hembygdsförbund (VLH) för att inleda ett samarbete kring projekten ”Sevärd-Hörvärd hembygd” och ”Nordisk konstväg”. Den senare syftar till att förlänga Konstvägen Sju Älvar (13 konstverk ute i naturen vid vägen mellan Holmsund vid havet till Borgafjäll i fjällen samt en konstled mellan Borgafjäll-Saxnäs) till Finland över Kvarken och in i Norge efter Sagavägen.

2.3 Nationellt samarbete

Finlands svenska hembygdsförbund samarbetar med olika kulturorganisationer, t.ex. hembygds- och museiföreningar, ansvarsmuseer, hembygdsmuseer, folkhögskolor och medborgarinstitut. Förbundet samarbetar även med Suomen Kotiseutuliitto och SFV-Bildning - Förbundsarenan (tidigare Svenska studieförbundet) och vid behov med andra institutioner.

Verksamhetsledaren är medlem i Delegationen för föreningshusärenden, som administreras av Suomen Kotiseutuliitto (Finlands hembygdsförbund), och vars uppgift är att bevilja medel för reparation av föreningshus i hela landet. Finlands Hembygdsförbund delar ut det prövningsbaserade understödet på uppdrag av undervisnings- och kulturministeriet.

FSH är medlem i SFV-Bildning - Förbundsarenan (tidigare Svenska studieförbundet), Pohjola-Norden samt ständig medlem i Svenska folkskolans vänner.

- FSH samarbetar med Suomen Kotiseutuliitto gällande kulturmiljödagarna
- Samarbetet med KulturÖsterbotten kring *projekt Museiutbildning* fortsätter under år 2023. Planen är att inleda projektet under våren 2023.
- Kurser i föreningsteknik ordnas om behov finns. Sker i samarbete med Svenska Österbottens Ungdomsförbund (SÖU).
- Under 2022 har FSH samarbetat med Finlands svenska ungdomsförbund, kring projektet *Förening 360* samt med Stiftelsen Kilen, kring projektet *Kilen 2.0 - ett kultur- och museiområde med genomslagskraft*. Båda projekten vill öka synligheten och användningen av byggnader och tjänster och öka intresset för kulturevenemang i museer och föreningshus. Stiftelsen Kilen ordnar ett seminarium om museiutveckling under år 2023 och FSH är medarrangör.

2.4 Tidskriften Hembygden

Tidningen Hembygden utkommer år 2023 med tre nummer. Upplagan är 10 500 exemplar. Tidningen utkommer i februari, maj och december. Tidningen grundades 1986 och utges från början av år 2017 i A4-format.

Hembygden utgör en viktig kontaktlänk mellan Hembygdsförbundet och de lokala föreningarna, som även bidrar med många artiklar till tidskriften.

Tidningen är hembygdsrörelsens språkrör till omvärlden och dess uppgift är att verka som ett debatt- och informationsorgan för det finlandssvenska hembygds- och kulturarbetet samt väcka intresse för förbundets verksamhet.

Tidningen distribueras till FSH:s medlemsföreningars personmedlemmar som en medlemsförmån, bibliotek, kommuner, organisationer, museer och prenumeranter och tillhandahålls även på förbundets allmänna evenemang och möten samt på de årligen återkommande bokmässorna i Helsingfors och Vasa.

Tidningen kan också prenumereras för 15 €/år.

Tidningens verksamhet finansieras med annonser, frivilliga bidrag, understöd från fonder och med prenumerationsavgifter. År 2023 kommer postavgifterna att höjas ytterligare och en stor utmaning kommer att bli hur dessa kostnader ska täckas.

- Tidskriften tar gärna emot artiklar med fokus på framtiden och kommande händelser.
Vad ska vi använda vårt kulturarv till i morgon? På vilket sätt kan vi koppla ihop gårdagen, nutiden och framtiden på ett sätt som känns betydelsefullt för åhörarna/publiken.

2.5 Projekt Museiutbildning

I syfte att stärka hembygds museernas verksamhet har FSH för avsikt att initiera ett specialprojekt som riktar sig speciellt till dem som har hand om hembygds museer. Det är fråga om ett utbildningsprojekt, som leds av en projektledare. Det skulle vara viktigt att lära upp och utbilda en ny generation av ”museiarbetare”. Ett delområde som kunde ingå är byggnadsvård. Hembygds museibyggnader är helt naturligt ålderstigna och i behov av reparation och underhåll. Andra ämnen som är viktiga för museiverksamheten är IT-frågor, försäkringar, katalogisering, tillgänglighet, föremålsvård m.m.

Utbildningsdagarna ordnas i samarbete med andra organisationer och aktörer på landskapsnivå. Projektet förverkligas i samarbete med KulturÖsterbotten.

Målet är att kunna inleda det två-åriga projektet under våren 2023.

- Sker i nära samarbete med medlemsföreningarna.
- Hembygdsföreningarna får ökad kunskap om hur samlingar sköts.
- Utbildningspaketen skapas och under hösten sammanställs material så att utbildning kan inledas våren 2024.

2.6 Katalogens koppling till finna.fi

Arbetet med att utveckla ett smidigt och lätthanterligt katalogiseringsprogram inleddes år 2020. Programmet följer godkända standarder och har utvecklats för att kunna föra material till finna.fi.

- Arbetet med att möjliggöra en överföring av material till Finna inleds.

2.7 Bokmässor

Förbundet deltar med en hyrd monter på *Österbottens stormässa* i april. Likaså hyr förbundet en monter på *Helsingfors bokmässa*.

Syftet är att synliggöra medlemsföreningarnas publicerade tryckalster samt synliggöra det finlandssvenska kulturarvet och att de som deltar ska hitta nya intresserade målgrupper.

2.8 Hembygdsdagar

Hembygdsdagar (Museidagar) har ordnats sedan år 2001 och ger finlandssvenska hembygdsaktiva- och intresserade en möjlighet att träffas och utbyta idéer. Hembygdsdagarna hölls år 2022 i Ekenäs och ordnas nästa gång år 2024 i Åboland. Ett något färre deltagarantal än tidigare år ledde till frågor och diskussioner under hembygdsdagarna i Ekenäs.

Evenemanget kommer att även i fortsättningen ordnas fysiskt.

- En förfrågan riktas till medlemsföreningarna om hembygdsdagarna för att kunna göra en utvärdering av evenemanget; finns det önskemål eller förslag till nytt upplägg.

2.9 KulturreSOR

Förbundet arrangerar varje år en kulturreSA till Baltikum eller ett nordiskt land.

Avsikten med resorna är att hembygdsföreningarnas medlemmar förutom att de får träffas och

utbyta erfarenheter, har möjlighet att besöka museer och ta del av sevärdheter på intressanta orter. Resan ordnas i samarbete med Hangö trafik – Friman resor

- Inför år 2023 finns preliminära planer på en kulturreesa till Insjöfinland.

3. MEDLEMSKAP

FSH har två medlemskategorier: ordinarie medlemmar och samverkande medlemmar. Ordinarie medlemmar har rösträtt vid förbundets möten. Samverkande medlemmar har närvaro- och yttranderätt men inte rösträtt vid förbundets möten. Samverkande medlemmar betalar en lägre medlemsavgift.

3.1 Medlemsförmåner FSH

Till medlemmar i FSH ges följande medlemsförmåner:

- Tidningen Hembygden till medlemsföreningarnas personmedlemmar, ingen avgift
- Webbsidor (Digistoff), ingen avgift
- Katalogen, 125 €/år

Webbsidor och Katalogen ingår i Webbhusets föreningsverktyg Desky. I Desky finns också möjlighet att ta i bruk följande funktioner som inte ges som medlemsförmån: dokument (spara föreningens dokument), bokföringsprogrammet Briox samt ett medlemsregister.

Målet är att kunna erbjuda medlemmarna lätthanterliga digitala verktyg.

- Kurser i uppdatering av webbsidorna kommer att hållas under året enligt föreningarnas behov och önskemål.

3.2 Medlemsbrev

År 2021 togs ett marknadsföringsprogram i bruk för att skicka ut medlemsbrev till FSH:s medlemsföreningar. Breven skickas per e-post till medlemsföreningarnas kontaktperson och innehåller aktuell information som berör främst arbetet i föreningen; information från förbundet och aktuellt på föreningsfältet.

Medlemsbreven kan också läsas på förbundets webbsida.

Ett mål för år 2023 är att FSH skall ta kontakt med alla medlemsföreningar och diskutera bland annat vilka förväntningar det finns på centralorganisationen. Den verksamhet FSH ordnar förverkligas på ett sådant sätt som passar medlemsföreningarnas behov, önskemål och tidtabell; en viktig aspekt då föreningarna drivs på frivillig basis.

Målet är att upprätthålla en aktiv kommunikation med medlemsföreningarna.

- Medlemsbrev kan vid behov även skickas per post.
- Personlig kontakt med alla medlemsföreningar
- Medlemsföreningarnas kontaktuppgifter går igenom så att de är aktuella.

3.3 Förtjänsttecken

Hembygdsmedaljen i silver instiftades 2008 och är förbundets högsta förtjänsttecken. Medaljen kan beviljas personer som under många år fungerat som ordförande för en hembygdsförening eller gjort en synnerligen förtjänstfull insats för den finlandssvenska hembygdsrörelsen.

Förbundets förtjänstplakett som instiftades år 1990 utdelas till personer, som aktivt och förtjänstfullt har arbetat inom det finlandssvenska hembygds- och kulturarbetet.

Förbundets styrelse beslutar om utdelningen av ovannämnda utmärkelsetecken.

Förbundets förtjänsttecken i silver som präglades år 2005 kan delas ut till aktiva hembygdsarbetare. Förtjänsttecknet beviljas av ordföranden eller verksamhetsledaren. Kriterierna för att erhålla förtjänsttecknet är lägre än för hembygdsmedaljen och förtjänstplaketten.

- Under år 2022 inleddes arbetet med att gå igenom och förtydliga kriterierna för erhållande av förtjänsttecknen. År 2023 fortsätter arbetet så att en slutgiltig version kan presenteras på höststämman 2023.
- Fler förtjänstplaketter beställs och i samband med det görs en ny design av plaketten.
- En ny pappersfolder, som används för diplom och vid seminarier, planeras och införskaffas.

4. ADMINISTRATION

Förbundets högsta beslutande organ, förbundsstämman, är uppdelad i vårstämman och höststämman. Vid höststämman väljs ordförande, styrelsemedlemmar och CGR-revisor (revisionssamfund) för följande verksamhetsår. Höstmötet fastställer även budget och medlemsavgift samt verksamhetsplan. Vid vårstämman fastställs bokslut och årsberättelse för föregående verksamhetsår. Vårstämman utser ett valberedningsutskott bestående av tre medlemmar. I anslutning till vår- och höststämorna arrangeras seminarier eller annat program.

Förbundet är medlem i Förbundsarenan (tidigare Svenska studieförbundet), Pohjola-Norden samt ständig medlem i Svenska folkskolans vänner.

Förbundet har en heltidsanställd verksamhetsledare och en administrativ assistent anställd på deltid, 50%. En del arbetsuppgifter i anslutning till tidskriften Hembygden, adressregistret och bokmässor, sköts av en utomstående person mot arvode.

Verksamhetsledaren som är direkt underställd styrelsen ansvarar, förutom för den operativa verksamheten, för kansliverksamheten, bereder och verkställer styrelsens beslut och handhar i egenskap av skattmästare förbundets ekonomi. Bokföringen sköts av en bokföringsbyrå. Verksamhetsledaren fungerar även som chefredaktör och ansvarig utgivare för förbundets tidning Hembygden.

Kansliet finns i Svenska Österbottens Ungdomsförbunds lokaler, Handelsplanaden 10 D, 65100 VASA.

E-postadressen är forbundet@hembygd.fi och hemsidans adress är www.hembygd.fi.

- Arbetet med att hitta och ta i bruk nya digitala lösningar fortsätter. Målet är att medlemsregistret och faktureringar kan administreras mera ändamålsenligt.
- Webbplatsen utveckling slutförs för att öka kommunikationen utåt om verksamheten.
- Boksamlingen på kontoret organiseras och en förteckning över böckerna görs.

Styrelsen

Kostnader	Budget 2023*	Budget 2022	Budget 2021
Löner och arvoden (löner, arvoden och rådgivning)		81 000	
	70 200		55 000
	3 000		15 000
	1 600		5 000
Sociala kostnader	21 960	20 000	16 500
Företagshälsovård	160	600	600
Styrelsen	4 030	3 600	3 600
Kanslikostnader		2 000	2 300
Kanslihyra	3 500	3 000	6 400
Telefon och Internet	600	1 000	1 500
ADB-tillbehör o -program	500	8 00	500
Bank- och serviceavgifter, räntekostnader		400	400
Hembygden, tryckning och ombrytning	20 800	12 000	20 000
Hembygden, distribution	24 000	17 000	30 000
Annonsprovision Hembygden	1 500	1 800	3 000
Övriga kostnader Hembygden	150	1 500	2 000
Reparation och service		500	300
Egendomsförsäkring		100	500
Kurser och seminarier	1 500	9 000	9 000
Hembygdsparlamentet		0	0
"Förbundswebbpaket"	14 000	12 000	13 000
Riksomfattande hembygdsdagar		13 000	15 000
Nordiska samarbetsmöten		1 500	3 000
Webbtjänster (Digiarkiv)		10 000	15 000
Katalogen, visningssidan		4 000	
Bokmässor	1600	2 000	2 500
Medlemsavgifter FSH.s egna	300	300	300
Ekonomiförvaltningstjänster Azets	6 500	8 500	8 000
Revision	1 700	1 500	1 500
Förtjänsttecken	1 200	3 000	0
Avskrivning	0	0	0
Maskiner och inventarier		700	500
Övriga kostnader		1 000	3 400
Totalt	217 120	211 000	233 800

Medelanskaffning	Budget 2023	Budget 2022	Budget 2021
Statsbidrag	72 000	70 000	90 000
Verksamhetsbidrag samt "förbundswebbpaketet"	56 000	51 000	
Understöd från fonder o. institutioner	15 160	18 500	47 000
Understöd Hembygden Konstsamfundet		5 000	6 000
Förbundswebbpaket Kulturfonden			13 000
Katalogen utveckling		7 000	20 000
Desky (Katalogen) användaravgifter	2 000	3 300	
Riksomfattande hembygdsdagar		12 000	12 000
Annonsintäkter Hembygden	6000	9 000	15 000
Frivilliga bidrag Hembygden	21 490	20 000	19 000
Prenumerationer Hembygden	2 300	1 700	1 600
Medlemsavgifter	7 200	6 200	6 000
Deltagarintäkter	1 400	2 300	1 000
Bokmässor		300	200
Bokförsäljning		300	200
Förtjänsttecken	1 500	1 900	1 800
Övriga intäkter		2 500	1 000
Totalt	217 120	211 000	233 800

*Budget 2023 med totalsumma och delvis ifyllda poster.

Nytt upplägg för år 2023 finns som separat bilaga.